

Doktorspromotion vid Umeå universitet
1 juni 2001 • program

Kära nya doktorer!

Att avlägga doktorsexamen innebär ofrånkomligen något formellt, nämligen just detta att få en examen, att bli bokförd i universitetets annaler som ytterligare en godkänd produkt av det svenska utbildningssystemet. Det är i sig ingen dum sak, med tanke på den lysande rad av vetenskapsmän och -kvinnor som gått före i den mäktiga tradition där Ni nu tar plats, och med tanke på att någon högre universitetsexamen icke gives. Ni kommer att ha glädje och nytta av denna studieprestation, var än i samhället Ni väljer att fortsätta Er livsgärning. Redan av dessa skäl är Ni och Era närmaste att gratulera.

Med än större värme vill jag dock lyckönska Er till att ha börjat det intellektuella äventyr som vetenskapen erbjuder! Att forska, i ordets verkliga mening, är något större än att visa sig duga i förhållande till reglerade kvalitetsmått, låt vara att kraven är imponerande. Att forska är i grunden väsentligen ett förhållningssätt till tillvaron, ett bejakande av att världen är så stor så stor, med hemligheter som väl kan vara outtömliga men i långa stycken dock icke outgrundliga. Att forska väl är således någonting allvarligt som kräver flera dygder än flit och läraktighet i handledares och betygsnämnders ögon, nämligen god karaktär och vilja till moraliskt ansvarstagande i egna och mänsklighetens.

Både uppsluppen upptäckarglädje och vördnadsfullt åskådande kan således i rikt mått komma den till dels som lyckas förbli barnslig nog för att kunna ta vetenskapen seriöst. Det unnar jag Er alla av hjärtat.

"Gånge Eder alltid väl!"

Inge-Bert Täljedal

rektor

Program vid Doktorspromotionen

fredagen den 1 juni 2001

kl. 17.00

i Aula Nordica

INGÅNGSPROCESSION

"Djävulspolska och Kung Karls halling"

av A. Rosén/traditionell

INLEDNINGSANFÖRANDE

Umeå universitets rektor

professor Inge-Bert Täljedal

PRESENTATION AV CEREMONIN

Professor Torgny Stigbrand

MEDICINSK-ODONTOLOGISKA

FAKULTETENS PROMOTION

Promotor:

Dekanus professor Torbjörn Egelrud

Promovendi:

Christina Ahlgren

Tobias Andersson

Christina Bergström

Michael Blomquist

Andrei Chabes

Alexandru Dasu

Curt Edlund

Adrian Elmi

Linda Fahlén

Martin Gunnarsson

Rikard Hedelin

Henrietta Hedin

Anders Hofer

Anna-Carin Hägglund

Stina Häggström

Ulf Höckerfelt

Catrine Jacobsson

Per Jenmalm

Amanda Johansson

Eva Johansson

Åsa Johansson

Magnus Karlsson

Stefan Karlsson

Benson Boinkum Konlaan

Göran Larsson

"Sing and rejoice"

av Knut Nystedt

Promovendi, forts

Lars-Gunnar Larsson
 Stefan Lehtipalo
 Tomas Lindh
 Christina Ljungberg
 Vivan Lundberg
 Lotta Lundgren Eriksson
 Lillemor Lundin-Olsson
 Gunvor Lövgren
 Mehmed Novo
 Elisabet Nyström
 Lennarth Nyström
 Britta Olofsson

Ulrika Ottander
 Anita Pejler
 Bi-Feng Qian
 Ulrika Rova
 Toralph Ruge
 Olov Sandberg
 Ylva Sterner
 Karin Sundin
 Boo Svartbo
 Marianne Svedlund
 Hamayun Zafar
 Ann Öhman

"Prosacpolska"

av Anton. Teljebäck

**TEKNISK-NATURVETENSKAPLIGA
 FAKULTETENS PROMOTION**

Promotor:

Dekanus filosofie doktor Staffan Uvell

Promovendi:

Per Andersson
 Ann-Kristin Bergström
 Stein-Tore Bogen
 Arne Boman
 Maja-Lena Brännvall
 Holger Dettki
 Mats Dynesius
 Eigil Dábakk
 Ludvig Edman
 Peter Edman
 Anna Ek
 Mats-Jerry Eriksson

Thomas Hellström
 Johan Lindgren
 Anna Linusson
 Jonas Nilsson
 Stefan Norlin
 Thomas Olofsson
 Patrik Rydén
 Petter Sjölin
 James Snell
 Pär Steneberg
 Peter Stenlund
 Bo Strandberg
 Kjell Öberg

"Pingst"

av Oskar Lindberg

**SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA
 FAKULTETENS PROMOTION**

Promotor:

Dekanus professor Karl-Gustaf Löfgren

Promovendi:

Maria Appelqvist
 Kenneth Backlund
 Carita Bengs

Erik Bergkvist
 Siv Fahlgren
 Limin Gu
 Ola Henfridsson

Jonas Häggström
Henrik Linderoth
Marie Lindkvist
Johan Lundberg
Sofia Lundberg
Karina Nilsson
Witold Patoka

Tomas Sjögren
Zoran Slavnic
Mikael Stattin
Mattias Strandh
Kristina Westerberg
Simon Wolming
Maria Vredin Johansson

"Det är något bortom bergen"

av Kjell Lönnå

HUMANISTISKA FAKULTETENS PROMOTION

Promotor:

Dekanus professor Lars-Erik Edlund

Promovendi:

Maria Björkroth
Ann-Catrine Edlund
Joakim Goldhahn
Nils Granberg
Anders Häggström
Mareike Jendis
Leila Kalliokoski

Patrik Lantto
Maria Lindgren
Anita Malmqvist
Jonas Nilsson
Per Nilsson
Gun Rooswall Persson
Per Wisselgren

"Banana non stop och Polska från Stensele"

av J. Hultman/traditionell

Medicinsk-odontologiska,
teknisk-naturvetenskapliga, samhällsveten-
skapliga och humanistiska fakulteternas
pedagogiska priser 2001

till lärare med väl omvitnad pedagogisk skicklighet
överlämnas av rektor Inge-Bert Täljedal till
universitetslektor **Anders Wänman**, odontologi
professor **Mari Norgren**, klinisk mikrobiologi
universitetslektor **Stefan Emdin**, kirurgisk och
perioperativ vetenskap

universitetsadjunkt **Agneta Bränberg**, tillämpad fysik och elektronik
universitetsadjunkt **Ulf Holmgren**, tillämpad fysik och elektronik
universitetsadjunkt **Ulf Jonsson**, tillämpad fysik och elektronik
universitetslektor **Kerstin Kolam**, statsvetenskap
universitetslektor **Kerstin Munck**, litteraturvetenskap
och nordiska språk

"Bogoroditse Devo"

av Arvo Pärt

Umeå studentkårs Pedagogiska pris 2001

till en framstående lärare vid Umeå universitet
överlämnas av studerande Lars Jonsson
till universitetsadjunkt **Ingvar Rönnbäck**, forum
för tvärvetenskap

"Calme des nuits"

av Camille Saint-Saens

Umeå kommuns vetenskapliga pris

till yngre lovande forskare inom områdena miljö,
kommunal ekonomi eller kultur överlämnas av prodekanus
professor Marja Taussi Sjöberg
till universitetslektor **Andrea Amft**, arkeologi och samiska studier
forskarassistent **Magnus Johansson**, kemi
forskare **Stefan Sjöström**, kultur och medier

UTGÅNGSPROCESSION

"High Dive"

av E. Rydvall

Umeå Studentkör sjunger

med director musices Tomas Pleje som dirigent

Folkmusik framförs av

"Folkmusik für Alle"

Johan Hultman, bas och altfiol

Gunnar Lingegård, gitarr

Erik Lantz, djembe

Erik Rydvall, fiol

Anton Teljebäck, fiol

Trumpetsolist:

Malin Silbo-Ohlsson

Medicinsk- odontologiska fakulteten

I en tid när det vi hör och läser om hälso- och sjukvården till stor del präglas av rapporter om köer, långa väntetider, utbränd personal, brist på resurser och vakanta tjänster behöver vi påminna oss om den fantastiska och positiva utveckling som faktiskt skett och hela tiden sker. Utvecklingen spänner över ett vitt fält: från nya metoder för diagnos och behandling till vårt sätt att se och bemöta den som drabbats av sjukdom eller handikapp. Det som i går var en omöjlighet är i dag ofta rutin. Framsteg i andra delar av världen utvärderas kritiskt, anpassas och tillämpas med kort fördröjning i vår svenska hälso- och sjukvård.

Den viktigaste förutsättningen för att hälso- och sjukvården ska nå sina högt uppsatta mål och motsvara samhällets höga förväntningar är kunskap, skicklighet och erfarenhet hos den personal som är vårdapparaten viktigaste resurs. En stor del av denna personal utbildas vid vår fakultet.

Kännemärket för universitetsutbildning är att den är forskningsanknuten. Det innebär att studenten lär sig att sätta sin nya kunskap i ett sammanhang, att förstå villkoren för att nå ny kunskap, att se att kunskapen inte är statisk utan hela tiden förändrar sig, och därmed också förstår vikten av att vara kritisk, att vara beredd för omvärdering, att anpassa och förändra. Det är enkelt att se sambandet: Utan forskning och forskarutbildning ingen ny kunskap, inga nya forskare, ingen forskningsanknuten utbildning!

Den som vill genomgå forskarutbildning vid vår fakultet har att välja mellan 72 olika ämnen. Detta visar vidden av det kunskapsfält som vår fakultet spänner över; allt ifrån områden som tangerar humaniora och samhällsvetenskap via klinisk medicinsk forskning och vårdforskning till grundläggande naturvetenskap. Bredden av detta kunskapsfält representeras väl av årets nyblivna doktorer.

Utbildning är inget man "får" av sina lärare. För studenten är utbildning hårt arbete, och resultatet av studentens arbete är en av fakultetens viktigaste "produktionsmått". Och forskarutbildning utgör inget undantag. Vägen fram till doktorsexamen är kantad med många års slit-samt arbete och intensiva studier. Den bjuder på en rikhaltig blandning av frustration, missmod, arbetsglädje och rusig lycka. Vår fakultet har all anledning att med stolthet hedra och tacka de som i dag promoveras till doktorer. Vi önskar dem fortsatt framgång och en välförtjänt stund av högtid och fest.

Torbjörn Egelrud

Dekanus

Promotor

Doktorer vid den medicinsk-odontologiska fakulteten

Christina Ahlgren Född 1947. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 30 mars 2001.

AVHANDLING Aspects of rehabilitation – with focus on women with trapezius myalgia. **ÄMNE** Yrkes- och miljömedicin.

Tobias Andersson Född 1968. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 6 november 2000.

AVHANDLING Survival of mothers and their offspring in nineteenth century Sweden and contemporary rural Ethiopia. **ÄMNE** Epidemiologi och folkhälsovetenskap.

Christina Bergström Född 1964. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 19 mars 2001.

AVHANDLING Patterns of proliferation in human colorectal cancer. **ÄMNE** Onkologi.

Michael Blomquist Född 1967. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 maj 2001.

AVHANDLING Applications of high energy photons and mixed beams from a MM50 Racetrack Microtron. **ÄMNE** Radiofysik.

Andrei Chabes Född 1969. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 10 januari 2001.

AVHANDLING Ribonucleotide reductase and regulation of the deoxyribonucleotide levels in yeast and mammalian cells. **ÄMNE** Medicinsk och fysiologisk kemi.

Alexandru Dasu Född 1972. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 19 mars 2001.

AVHANDLING Modelling the impact of two forms of hypoxia on novel radiotherapy approaches. **ÄMNE** Onkologi.

Curt Edlund Född 1947. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 27 februari 2001.

AVHANDLING Långtidssjukskrivna och deras medaktörer – en studie om sjukskrivning och rehabilitering. **ÄMNE** Epidemiologi och folkhälsovetenskap.

Adrian Elmi Född 1971. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 24 november 2000.

AVHANDLING The Na⁺/K⁺ pump in pancreatic β -cells. **ÄMNE** Histologi med cellbiologi.

Linda Fahlén Född 1973. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 14 maj 2001.

AVHANDLING Regulation and function of Ly49 receptors on NK cells and T cells. **ÄMNE** Cell- och molekylärbiologi.

Martin Gunnarsson Född 1973. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 27 mars 2001.

AVHANDLING The conformational complexity of alpha2-macroglobulin and its relation to multiple sclerosis. **ÄMNE** Immunologi.

Rikard Hedelin Född 1970. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 11 december 2000.

AVHANDLING Heart rate variability in training and overtraining. **ÄMNE** Idrottsmedicin.

Henrietta Hedin Född 1972. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 21 december 2001.

AVHANDLING Interrelationship between amyloid- β precursor protein, amyloid- β peptides, oxidative stress and signal transduction in the pathogenesis of Alzheimer's disease. **ÄMNE** Farmakologi.

Anders Hofer Född 1969. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 12 februari 2001.

AVHANDLING Nucleotide metabolism of the human pathogen *Trypanosoma brucei*. **ÄMNE** Medicinsk kemi.

Anna-Carin Hägglund Född 1969. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 10 november 1999.

AVHANDLING Regulation and functional studies of ovarian proteases during ovulation and atresia. **ÄMNE** Medicinsk och fysiologisk kemi.

Stina Häggström Född 1971. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 14 juni 2000.

AVHANDLING Vascular endothelial growth factor and prostate cancer. **ÄMNE** Urologi och andrologi.

Ulf Höckerfelt Född 1974. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 18 maj 2001.

AVHANDLING Effects of abdominal irradiation on neuronal VIP and substance P in the intestinal wall. **ÄMNE** Anatomi.

Catrine Jacobsson Född 1955. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 13 november 2000.

AVHANDLING Eating training after stroke and its cost-effectiveness. **ÄMNE** Omvårdnadsforskning.

Per Jenmalm Född 1972. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 12 oktober 2000.

AVHANDLING Dexterous manipulation in humans: use of visual and tactile information about object shape in control of fingertip actions. **ÄMNE** Fysiologi.

Amanda Johansson Född 1972. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 11 januari 2001.

AVHANDLING Improving radioimmunotargeting. **ÄMNE** Immunologi.

Eva Johansson Född 1942. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 16 januari 2001.

AVHANDLING Emerging perspectives on tuberculosis and gender in Vietnam. **ÄMNE** Epidemiologi och folkhälsovetenskap.

Åsa Johansson Född 1970. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 6 december 2000.

AVHANDLING Immuno-endocrine abnormalities in myotonic dystrophy. **ÄMNE** Medicin.

Magnus Karlsson Född 1969. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 6 april 2001.

AVHANDLING Development of electron beams for 3D modulated radiation therapy. **ÄMNE** Radiofysik.

Stefan Karlsson Född 1959. Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 16 november 2000.

AVHANDLING Wavelet and spectral analysis of surface myoelectrical signals. **ÄMNE** Medicinsk teknik.

Benson Boinkum Konlaan Född 1957. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 5 mars 2001.

AVHANDLING Cultural experience and health: The coherence of health and leisure time activities. **ÄMNE** Socialmedicin.

Göran Larsson Född 1969. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 29 januari 2001.

AVHANDLING Protein structure and dynamics revealed by NMR spectroscopy. **ÄMNE** Medicinsk biofysik.

Lars-Gunnar Larsson Född 1949. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 3 maj 2001.

AVHANDLING Snoring and other symptoms related to obstructive sleep apnea; prevalence, risk factors, and relation to respiratory disorders – The obstructive lung disease in northern Sweden study III. **ÄMNE** Lungmedicin.

Stefan Lehtipalo Född 1953. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 22 maj 2001.

AVHANDLING Regional circulatory adaptations to perioperative stress-related events. An experimental and clinical study. **ÄMNE** Anestesiologi och intensivvård.

Tomas Lindh Född 1958. Avlade odontologie doktorsexamen (OD) den 18 maj 2001.

AVHANDLING The tooth-implant prosthesis. **ÄMNE** Protetik.

Christina Ljungberg Född 1966. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 13 november 2000.

AVHANDLING Neurotrophic factors in sensory neuronal survival and nerve regeneration. **ÄMNE** Handkirurgi.

Vivan Lundberg Född 1937. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 22 mars 2001.

AVHANDLING Women versus men with myocardial infarction. Sex differences in risk factors, management and outcome. **ÄMNE** Medicin.

Lotta Lundgren Eriksson Född 1958. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 4 april.

AVHANDLING Hypothermic modulation of chemo- and radiotoxicity in vivo and in vitro. **ÄMNE** Onkologi.

Lillemor Lundin-Olsson Född 1950. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 20 november 2000.

AVHANDLING Prediction and prevention of falls among older people in residential care. **ÄMNE** Sjukgymnastik/fysioterapi.

Gunvor Lövgren Född 1942. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 17 november 2000.

AVHANDLING A policy for good care – does it matter? An intervention in Västerbotten County Council. **ÄMNE** Omvårdnadsforskning.

Mehmed Novo Född 1958. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 28 december 2000.

AVHANDLING Young and unemployed – does the trade cycle matter for health? A study of young men and women during times of prosperity and times of recession. **ÄMNE** Folkhälsovetenskap.

Elisabet Nyström Född 1949. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 21 juni 1999.

AVHANDLING Observations on the anatomy and physiology of epidural anesthesia. **ÄMNE** Anestesiologi.

Lennarth Nyström Född 1944. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 18 oktober 2000.

AVHANDLING Assessment of population screening. The case of mammography. **ÄMNE** Epidemiologi och folkhälsovetenskap.

Britta Olofsson Född 1952. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 21 juni 2000.

AVHANDLING Use of coercion in psychiatric care as narrated by patients, nurses and physicians. **ÄMNE** Omvårdnadsforskning.

Ulrika Ottander Född 1965. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 2 februari 2001.

AVHANDLING Intraovarian mechanisms influencing the human corpus luteum. **ÄMNE** Obstetrik och gynekologi.

Anita Pejler Född 1945. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 16 juni 2000.

AVHANDLING Leading a life of meaning and dignity in spite of suffering from long-term schizophrenia. Contributions of care. **ÄMNE** Omvårdnadsforskning.

Bi-Feng Qian Född 1964. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 23 mars 2001.

AVHANDLING An experimental study on the interaction between the neuro-endocrine and immune systems in the gastrointestinal tract. **ÄMNE** Medicin och immunologi.

Ulrika Rova Född 1967. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 1 juli 1998.

AVHANDLING The catalytically essential long-range electron/proton pathway in mouse ribonucleotide reductase. **ÄMNE** Medicinsk kemi.

Toralph Ruge Född 1974. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 7 maj 2001.

AVHANDLING Lipoprotein Lipase at the endothelium: Evidence for regulation of binding sites. **ÄMNE** Medicinsk kemi.

Olov Sandberg Född 1959. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 29 november 2000.

AVHANDLING Delirium, psychiatric symptoms and treatment of sleep apnea in older patients. Clinical studies in institutional care and in stroke rehabilitation. **ÄMNE** Geriatrik.

Ylva Sterner Född 1948. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 22 maj 2001.

AVHANDLING Whiplash associated disorders – acute and chronic consequences and some implications for rehabilitation. **ÄMNE** Rehabiliteringsmedicin.

Karin Sundin Född 1953. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 14 februari 2001.

AVHANDLING Sense of " understanding and being understood" in the care of patients with communication difficulties. **ÄMNE** Omvårdnadsforskning.

Boo Svartbo Född 1940. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 14 november 2000.

AVHANDLING The elusive quality of health care.
ÄMNE Socialmedicin.

Marianne Svedlund Född 1945. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 24 november 2000.

AVHANDLING Women with acute myocardial infarction: Meaning of lived experiences, narrated by patients, partners and nurses. **ÄMNE** Omvårdnadsforskning.

Hamayun Zafar Född 1959. Avlade medicine doktorsexamen (Med Dr) den 11 april 2001.

AVHANDLING Integrated jaw and neck function in man. Studies of mandibular and head-neck movements during jaw opening-closing tasks. **ÄMNE** Klinisk oral fysiologi.

Ann Öhman Född 1954. Avlade medicine doktors-examen (Med Dr) den 23 maj 2001.

AVHANDLING Profession on the move – changing conditions and gendered development in physiotherapy. **ÄMNE** Folkhälsovetenskap.

Teknisk- naturvetenskapliga fakulteten

Den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten har under de senaste tio åren upplevt en kraftig expansion, speciellt inom grundutbildningen där antalet studenter under denna period ökat med cirka 70 procent.

Statsmakternas kraftiga utbildningssatsning på naturvetenskap och teknik har resulterat i att antalet utbildningsplatser nu vida överstiger antalet behöriga studerande. Detta har lett till att vi, liksom de flesta lärosäten, har problem med rekryteringen. När statsmakterna dessutom under en lång följd av år inte kompenserat oss för löneökningar har fakulteten hamnat i ett pressat ekonomisk läge.

Urholkningen av de fasta forskningsresurserna gör att vi idag är helt beroende av extern finansiering för att uppnå examensmålen och upprätthålla kvaliteten i forskningen. Speciellt bekymmersam är situationen för grundforskningen.

Samtidigt som vi under de närmaste åren ska genomföra ett antal strategiska satsningar för att stärka vår konkurrenskraft, kommer vi även att tvingas göra nedskärningar.

Inom grundutbildningen har vi under de senaste åren startat två nya civilingenjörsutbildningar. Den ena, så kallade öppna ingången, gör det möjligt för de studerande att uppskjuta sitt definitiva val. Det andra programmet, Interaktion och design som startar kommande hösttermin, har en stark koppling till UCIT, Umeå Centre for Interaction Technology. Skapandet av detta centrum har möjliggjorts genom ett anslag från ABB. Fakulteten har också breddat rekryteringsunderlaget genom att öppna miljö- och hälsoskyddsprogrammet för sökande från gymnasieskolans samhällsvetenskapliga program.

Under året har vår samverkan med SLU möjliggjort att ett av Europas starkaste forskningscentrum inom växtforskningen, Umeå Plant Science Centre, samlokaliseras i KBC-huset. Samverkan med medicinsk-odontologiska fakulteten och SLU i Umeå har förstärkts genom skapandet av Umeå Life Science Centre. Ett fakultetsövergripande forskningscentrum, Kemiskt Biologiskt Centrum, bestående av forskargrupper från enheten för medicinsk kemi och kemiska institutionen håller på att etableras. Vidare har vi tillsammans med medicinsk-odontologiska fakulteten bildat en ny molekylärbioinstituttion. För att ytterligare stärka konkurrenskraften hos den redan framgångsrika verksamheten inom detta område har instituttion tilldelats en rambudget vilket möjliggör en mer offensiv långsiktig rekryteringspolitik.

Staffan Uvell

Dekanus

Promotor

Doktorer vid den teknisk-naturvetenskaplig fakulteten

Per Andersson Född 1970. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 11 september 2000.

AVHANDLING multivariate methods in combinatorial chemistry. **ÄMNE** Kemi – organisk kemi.

Ann-Kristin Bergström Född 1968. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 5 juni 2000.

AVHANDLING The impact of allochthonous organic carbon on bacterial production and pelagic food web interactions in humic lakes in northern Sweden.

ÄMNE Naturgeografi.

Stein-Tore Bogen Född 1968. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 19 augusti 1999.

AVHANDLING Membrane-soluble molecules studied by polarized fluorescence spectroscopy.

ÄMNE Kemi – fysikalisk kemi.

Arne Boman Född 1969. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 27 oktober 2000.

AVHANDLING structural studies of organolithium complexes using solid state NMR spectroscopy.

ÄMNE Kemi – organisk kemi.

Maja-Lena Brännvall Född 1965. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 maj 2001.

AVHANDLING Atmospheric lead pollution history in Sweden from ancient times to the present: A palaeolimnological study. **ÄMNE** Miljövetenskap.

Holger Dettki Född 1965. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 10 november 2000.

AVHANDLING Epiphytic lichens in boreal forest landscapes: Influence of forestry and spatial structure. **ÄMNE** Ekologisk botanik.

Mats Dynesius Född 1958. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 15 maj 2001.

AVHANDLING Spatial and evolutionary aspects of species diversity, species traits and human impact with examples from boreal riparian and forest plant communities. **ÄMNE** Ekologisk botanik.

Eigil Dåbakk Född 1968. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 3 oktober 2000.

AVHANDLING Near infrared spectrometry – A potential tool for environmental monitoring of aquatic systems. **ÄMNE** Kemi – organisk kemi.

Ludvig Edman Född 1967. Avlade teknologie doktors-examen (TeknD) den 6 januari 2001.

AVHANDLING A comprehensive study on lithium polymer batteries emphasizing the solid polymer electrolyte.

ÄMNE Fysik.

Peter Edman Född 1968. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 14 december 2000.

AVHANDLING On the analysis of fluorescence depolarisation in presence of donor-donor energy migration.

ÄMNE Kemi – fysikalisk kemi.

Anna Ek Född 1968. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 12 mars 2001.

AVHANDLING Historical and modern lake acidification studied in lake sediments in Sweden, and the question of recovery after decreased acid deposition.

ÄMNE Miljövetenskap.

Mats-Jerry Eriksson Född 1964. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 januari 2001.

AVHANDLING ClpB/HSP100 proteins in the cyanobacterium *Synechococcus*. Insights into regulation and function or Some like it hot!.

ÄMNE Fysiologisk botanik.

Thomas Hellström Född 1956. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 21 maj 2001.

AVHANDLING Techniques and software for development and evaluation of trading strategies.

ÄMNE Datavetenskap.

Johan Lindgren Född 1970. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 5 juni 2000.

AVHANDLING Experimental studies of the acid/base properties and metal ion affinities of wood fibres.

ÄMNE Kemi – oorganisk kemi.

Anna Linusson Född 1970. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 2 oktober 2000.

AVHANDLING Efficient library selection in combinatorial chemistry.

ÄMNE Kemi – organisk kemi.

Jonas Nilsson Född 1971. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 5 mars 2001.

AVHANDLING Regulation of mouse ornithine decarboxylase in cell growth and development, by polyamines, antizyme and antizyme inhibitor.

ÄMNE Zoofysiologi.

Stefan Norlin Född 1968. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 19 oktober 2000.

AVHANDLING Control of early patterning and differentiation in the developing anterior pituitary.

ÄMNE Mikrobiologi.

Thomas Olofsson Född 1968. Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 15 juni 2000.

AVHANDLING Energy models for single-family buildings.

ÄMNE Tillämpad fysik.

Patrik Rydén Född 1969. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 15 mars.

AVHANDLING Statistical analysis and simulation methods Related to load-sharing models. **ÄMNE** Matematisk statistik.

Petter Sjölin Född 1969. Avlade teknologie doktors-examen (TeknD) den 7 november 2000.

AVHANDLING Synthesis of modified glycopeptides. Studies of β -Elimination and epimerization; Side reactions in glycopeptide synthesis.

ÄMNE Kemi – organisk kemi.

James Snell Född 1972. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 22 maj 2001.

AVHANDLING Mercury species determination in organic solution by plasma spectrometry. **ÄMNE** Kemi – analytisk kemi.

Pär Steneberg Född 1964. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 16 mars 2001.

AVHANDLING Genetic dissection of epithelial tube fusion in the drosophila trachea. **ÄMNE** Cell- och molekylärbiologi.

Peter Stenlund Född 1970. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 12 december 2000.

AVHANDLING Domains in human extracellular superoxide dismutase. A study of molecular recognition by the use of protein engineering.

ÄMNE Kemi – biokemi.

Bo Strandberg Född 1960. Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 27 oktober 1998.

AVHANDLING The use of semipermeable membrane devices in studies of concentrations, distribution and fate of organochlorine compounds in the environment. **ÄMNE** Kemi – miljökemi.

Kjell Öberg Född 1968. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 6 februari 2001.

AVHANDLING Developments towards thin functional organic films – A study of self-assembled monolayers. **ÄMNE** Kemi – organisk kemi.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Den samhällsvetenskapliga fakulteten inrättades 1 juli 1968 när den dåvarande filosofiska fakulteten delades i tre nya fakulteter. Under drygt tre decennier har verksamhetens kvalitet och volym utvecklats så att den inom många områden är helt jämförbar med de äldre universitetens.

Utvecklingen fortsätter i positiv riktning även om konkurrensen om de studerande och forskningsresurserna skärpts under de senaste åren.

Förutom de traditionella ämnesinstitutionerna, som utgör den viktiga kärnan i verksamheten, finns bl.a. Handelshögskolan som med hjälp av medel från näringslivet har förstärkts med en forskningsfond. Till fakulteten hör även Polisutbildningen som är den första i sitt slag i landet. Fakulteten har också ledningsansvar för den nyinrättade Idrotthögskolan och forskarskolan i genusvetenskap.

Det juridiska området vid Umeå universitet har växt under senare år och numera erbjuds en fullständig juristutbildning.

Ett antal nya program har inrättats, däribland geografi-programmet, statistikerprogrammet och programmet för restaurangmanagement. Vidare har gastronomiprogrammet omarbetats.

Expansionen av grundutbildningen inom fakulteten fortsätter, men vi ser dock en viss minskning av antalet sökande. Utbildning har också förlagts till Skellefteå och Örnsköldsvik. Där erbjuds tre program på vardera orten.

Fakulteten strävar efter en god balans mellan grundutbildning och forskning, inklusive forskarutbildning. Det är därför glädjande att många institutioner hävdar sig väl i konkurrensen om externa medel. Statsmakternas mål och fakultetens egna ambitioner att anta och utexaminera fler doktorer de närmaste åren, är svåra att fullfölja med nuvarande resurstilldelning och finansieringskrav vid antagning av doktorander.

Under senare år har åtgärder vidtagits för att främja jämställdheten inom fakultetens verksamhetsområden. Till grundutbildningen rekryteras fler kvinnor än män, medan situationen är den omvända vad gäller forskarutbildningen.

Det är glädjande att fakulteten fått så många doktorer under det gångna året. Det högsta antalet någonsin i fakultetens historia! Vi har emellertid ambitionen att bli ännu bättre.

Karl-Gustaf Löfgren

Dekanus

Promotor

Doktorer vid den samhällsvetenskapliga fakulteten

Maria Appelqvist Född 1962. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 18 juni 1999.

AVHANDLING Responsibility in transition. A study of refugee law and policy in Sweden.

ÄMNE Sociologi.

Kenneth Backlund Född 1966. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 9 juni 2000.

AVHANDLING Welfare measurement, externalities and pigouvian taxation in dynamic economies.

ÄMNE Nationalekonomi.

Carita Bengs Född 1964. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 28 december 2000.

AVHANDLING Looking good. A study of gendered body ideals among young people.

ÄMNE Sociologi.

Erik Bergkvist Född 1965. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 15 maj 2001.

AVHANDLING Freight transportation. Valuation of time and forecasting of flows. **ÄMNE** Nationalekonomi.

Siv Fahlgren Född 1949. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 9 februari 2000.

AVHANDLING Det sociala livets drama och dess manus.

ÄMNE Socialt arbete.

Limin Gu Född 1963. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 23 mars 2001.

AVHANDLING Modernisation and marketisation: The Chinese Kindergarten in the 1990s.

ÄMNE Pedagogik.

Ola Henfridsson Född 1970. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 29 november 1999.

AVHANDLING IT-adaptation as sensemaking – Inventing new meaning for technology in organizations.

ÄMNE Informatik.

Jonas Häggström Född 1967. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 19 december 2000.

AVHANDLING The minimax approach to optimum design of experiments. **ÄMNE** Statistik.

Henrik Linderoth Född 1962. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 27 november 2000.

AVHANDLING Från vision till integration – Infusion av telemedicin, en översättningsprocess.

ÄMNE Företagsekonomi.

Marie Lindkvist Född 1968. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 19 december 2000.

AVHANDLING Added variable plots and influence in Cox's regression model. **AMNE** Statistik.

Johan Lundberg Född 1966. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 12 april 2001.

AVHANDLING Local government expenditures and regional growth in Sweden. **AMNE** Nationalekonomi.

Sofia Lundberg Född 1969. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 1 juni 2001.

AVHANDLING Going once, going twice, SOLD! The economics of past, present public procurement in Sweden. **AMNE** Nationalekonomi.

Karina Nilsson Född 1969. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 23 maj 2001.

AVHANDLING Migration among young men and women in Sweden.

AMNE Kulturgeografi.

Witold Patoka Född 1957. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 22 maj 2001.

AVHANDLING Crisis management in state-society conflicts. Solidarity, the state and the superpowers in the polish crisis 1980-81.

AMNE Statsvetenskap.

Tomas Sjögren Född 1967. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 14 december 1998.

AVHANDLING Union wage setting in a dynamic Economy. **AMNE** Nationalekonomi.

Zoran Slavnic Född 1957. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 13 februari 2001.

AVHANDLING Existence and temporality. The complexity of contemporary refugee status. **AMNE** Sociologi.

Mikael Stattin Född 1959. Avlade filosofie doktors-examen (FD) den 13 februari 2001.

AVHANDLING Yrke, yrkesförändring och utslagning från arbetsmarknaden – en studie av relationen mellan förtidspension och arbetsmarknadsförändring.

AMNE Sociologi.

Mattias Strandh Född 1970. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 16 oktober 2000.

AVHANDLING Vorying unemployment experiences? The economy and mental well-being. **AMNE** Sociologi.

Kristina Westerberg Född 1953. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 20 juni 2000.

AVHANDLING The important activity – Work, tools and tensions of municipal middle managers in elder care.

ÄMNE Tillämpad psykologi.

Simon Wolming Född 1966. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 4 juli 2000.

AVHANDLING Validering av urval. **ÄMNE** Pedagogik.

Maria Vredin Johansson Född 1968. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 23 december 1999.

AVHANDLING Economics without markets. Four papers on the contingent valuation and stated preferences methods. **ÄMNE** Nationalekonomi.

Humanistiska fakulteten

Karakteristiskt för den humanistiska forskningen i Umeå har alltsedan starten varit dess tvärvetenskapliga inriktning. Det har alltid varit nära mellan fakultetens ämnen, och det har också varit lätt att finna samarbetspartner inom de andra fakulteterna och vid SLU. Denna "umeanda" har attraherat stora, tvärvetenskapliga forskningsprojekt som vunnit betydande externa anslag; man kan här nämna Luleälvprojektet och det nu pågående projektet Kulturgräns norr. I denna vetenskapliga miljö har även intressanta ämnesprojekt vuxit fram, såsom det alldeles nyligen igångsatta arkeologiska Möten i norr. Högst betydelsefull har genom åren forskningen om det "nordliga rummet", särskilt det nordskandinaviska området, varit. Här har genom intensiva insatser av umeforskare en helt ny bild av det mångspråkiga och mångkulturella områdets förhistoria kunnat tecknas, och därtill har en rad socialhistoriska och befolkningshistoriska studier framlagts.

I dessa senare studier har Demografiska databasen varit en utomordentligt viktig källa. På senaste tid har ett Centrum för samisk forskning etablerats, som kommer att samordna den viktiga forskningen rörande samerna, en forskning som glädjande nog numera bedrivs vid flera av fakultetens institutioner. Också inom det genusvetenskapliga fältet har Umeås humanistiska fakultet kunnat hävda sig väl. Fakulteten är följaktligen också starkt engagerad i den genusvetenskapliga forskarskolan. I de framtagna forskningsstrategierna för Umeå universitet medverkar fakulteten dessutom på livsvetenskapernas område, och förhoppningsvis skall detta engagemang så småningom föra fram till en ny, innovativ centrumbildning. Viktiga insatser görs också på IT-fältet; i det sammanhanget är det naturligt att lyfta fram HUMlab, en enhet som vunnit betydande externa anslag. Många individuella forskningsinsatser har också satt fakulteten på den intellektuella kartan genom åren. Men uppbyggnaden av fakulteten är inte på långa vägar avslutad. Inför framtiden måste den humanistiska verksamheten vid Umeå universitet ytterligare stärkas, inte minst för att humanisternas röster i samhällsdebatten måste bli tydligare. Detta gäller i frågor som rör livsåskådning och etik samt nationellt, regionalt och lokalt identitetsskapande, för att nu nämna några områden. Här har nämligen vi humanister mycket att bidra med, och här måste vi bli synligare.

Lars-Erik Edlund

Dekanus

Promotor

Doktorer vid den humanistiska fakulteten

Maria Björkroth Född 1956. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 10 januari 2001.

AVHANDLING Hembygd i samtid och framtid 1890-1930. **ÄMNE** Museologi.

Ann-Catrine Edlund Född 1959. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 20 juni 2000.

AVHANDLING Sälen och Jägaren. De botteniska jägarnas begreppssystem för säl ur ett kognitivt perspektiv. **ÄMNE** Nordiska språk.

Joakim Goldhahn Född 1966. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 22 januari 2001.

AVHANDLING Sagaholm – hållristningar och gravritual. **ÄMNE** Arkeologi.

Nils Granberg Född 1948. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 21 maj 2001.

AVHANDLING The dynamics of second-language learning. **ÄMNE** Nordiska språk.

Anders Haggström Född 1963. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 6 februari 2001.

AVHANDLING Levda rum och beskrivna platser. Former för landskapsidentitet. **ÄMNE** Etnologi.

Mareike Jendis Född 1963. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 23 februari 2001.

AVHANDLING Mumins wundersame Deutschlandabenteuer – Zur Rezeption von Tove Janssons Muminbüchern. **ÄMNE** Tyska.

Leila Kalliokoski Född 1954. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 15 maj 2001.

AVHANDLING Understanding sentence structure. experimental studies on processing of syntactic elements in sentences. **ÄMNE** Allmän språkvetenskap.

Patrik Lantto Född 1968. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 12 januari 2001.

AVHANDLING Tiden börjar på nytt. En analys av samernas etnopolitiska mobilisering i Sverige 1900-1950. **ÄMNE** Historia.

Maria Lindgren Född 1969. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 december 2000.

AVHANDLING The second journey – Travelling in literary footsteps. **ÄMNE** Engelska.

Anita Malmqvist Född 1944. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 januari 2001.

AVHANDLING Sparsamkeit und Geiz, Großzügigkeit und Verschwendung. Ethische Konzepte im Spiegel der Sprache. **AMNE** Tyska.

Jonas Nilsson Född 1969. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 2 februari 2001.

AVHANDLING Rationality in inquiry: On the revisability of cognitive standards. **AMNE** Teoretisk filosofi.

Per Nilsson Född 1963. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 27 mars 2001.

AVHANDLING Naturen, vetenskapen och förnuftet: Upplysningens dialektik och det andra moderna. **AMNE** Teoretisk filosofi.

Gun Rooswall Persson Född 1941. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 16 januari 2001.

AVHANDLING Lärande samtal – elevers kollektiva textbygge i samband med diktskrivande. **AMNE** Nordiska språk.

Per Wisselgren Född 1967. Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 8 december 2000.

AVHANDLING Samhällets kartläggare: Lorénska stiftelsen, den sociala frågan och samhällsvetenskapens formering 1830-1920. **AMNE** Idéhistoria.

Anders Wänman

Anders Wänman föddes i Lycksele 1953. Han avlade tandläkarexamen och blev legitimerad tandläkare vid Odontologiska fakulteten i Umeå 1977. Anders Wänman arbetade sedan som distriktstandläkare i Skellefteå där han 1985 blev hänvisningstandläkare.

Parallellt med det kliniska arbetet påbörjade Anders Wänman forskarutbildning vid avdelningen för klinisk oral fysiologi, odontologiska fakulteten vid Umeå universitet, och 1987 disputerade han på en avhandling om den longitudinella utvecklingen av symptom och kliniska tecken på funktionsstörningar i käksystemet. 1993 blev han specialist i bettfysiologi.

Anders Wänman är sedan 1993 universitetslektor och övertandläkare i klinisk oral fysiologi vid institutionen för odontologi.

Anders Wänman har alltsedan återkomsten till Umeå universitet haft ett mycket stort engagemang i grundutbildningen av tandläkare, framför allt den kliniska utbildningen. Han har varit ordförande i grundutbildningsutskottet, Odontologiska fakulteten 1993-99, ordförande i programkommittén för de odontologiska utbildningsprogrammen vid medicinsk-odontologiska fakulteten 1999-2001, samt ordförande i Svensk odontologisk pedagogisk förening. Han har varit en stark, drivande kraft vid framtagande av den nya studieplanen för tandläkarutbildningen som fokuserar på att ge en helhetsbild av odontologin genom en omfattande integrerad klinisk färdighetsträning. Denna fokusering har också inneburit att den basala prekliniska undervisningen i allt högre grad integreras med klinisk undervisning.

Anders Wänman tilldelas det pedagogiska priset inom de odontologiska utbildningsprogrammen för sitt starka engagemang att reformera tandläkarutbildningen vid Umeå universitet.

Medicinsk-odontologiska fakultetens pedagogiska pris 2001 inom de odontologiska utbildningsprogrammen till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet tilldelas universitetslektor Anders Wänman, institutionen för odontologi.

Mari Norgren

Mari Norgren föddes 1956 i Brattfors, Nordmaling. Hon genomgick grundutbildning i kemi och mikrobiologi vid Umeå universitet 1976-79 och disputerade 1987 för filosofie doktorsexamen i ämnet medicinsk mikrobiologi. Hon blev docent i bakteriologi 1995, utnämnd till professor i klinisk bakteriologi 2000 och professor i biomedicinsk laboratorievetenskap 2001.

1987-89 arbetade Mari Norgren som post doc vid institutionen för mikrobiologi och immunologi, Emory School of Medicine, Atlanta, Georgia, USA.

Vid institutionen för klinisk mikrobiologi har hon varit forskarasistent 1989-95 och lektor 1995-2000. Hennes forskning har huvudsaklig inriktning mot studier av bakteriers sjukdomsframkallande förmåga.

Hon ingår i ledningsgruppen för omläggningen av läkarprogrammet. En ny utbildningsplan har lagts för detta. Mari Norgren och Stefan Emdin har varit förgrundsgestalter vid utformningen. Målet har varit att öka inslaget av studerandeaktiverande arbetsformer och skapa förutsättningar för ökad integration mellan närliggande ämnesområden, samt införa moment som ger studenterna ett ökat vetenskapligt, kritiskt och granskande förhållningsätt.

I detta arbete har större delen av kollegiet deltagit och Mari Norgrens uppgift tillsammans med Stefan Emdin, har varit att leda processen framåt, förankra och jämkna nya förslag. Detta har lett till att nya utbildningsplanen U 2000 sjösatts.

Som styrmän på M/S Startgruppen har de med stadig hand manövrerat på ett stormigt hav och fått olika intressenter att arbeta mot ett gemensamt mål.

Den skicklighet och det engagemang de visat gör att det är med stor glädje vi tilldelar Mari Norgren och Stefan Emdin läkarprogrammets pedagogiska pris för 2001.

Medicinsk-odontologiska fakultetens pedagogiska pris 2001 till lärare med omvittnad pedagogisk skicklighet inom läkarprogrammet tilldelas professor Mari Norgren, institutionen för klinisk mikrobiologi och universitetslektor Stefan Emdin, institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap.

Stefan Emdin

Stefan Emdin föddes 1948 i Sundbyberg. Han genomgick sin läkarutbildning i Umeå. Därefter genomgick han specialistutbildning i patologi och kirurgi och blev dubbel-specialist 1986. Sedan 1990 har han varit universitetslektor/överläkare i kirurgi. Han påbörjade sin forskning redan under studietiden och arbetade 1972-73 vid institutionen för biokemi vid Pritzker School of Medicine, University of Chicago, USA.

Stefan Emdin disputerade 1981 med en avhandling som utgick ifrån patologiska institutionen. Avhandlingens titel var "Myxine insulin: Amino acid sequence, three-dimensional structure, biosynthesis, release, physiological role, receptor binding affinity and biological activity". Stefan Emdin blev docent i patologi 1982 och i kirurgi 1989. Sedan 1984 har han arbetat vid kirurgiska institutionen där han under en lång följd av år tjänstgjorde som studierektor. Hans forskning och kliniska gärning ligger idag inom bröstcancerområdet.

Stefan Emdin är sedan 1993 med i läkarprogrammets programkommitté och har sedan 1997 tillsammans med Mari Norgren lett den översynskommitté som först beredde frågan om en ny utbildningsplan för läkarprogrammet; ett arbete som de sedan fortsatte i en speciell Startgrupp som på medicinsk-odontologiska fakultetens uppdrag slutförde arbetet med den nya utbildningsplanen U 2000.

Som styrmän på M/S Startgruppen har de med stadig hand manövrerat på ett stormigt hav och fått olika intressenter att arbeta mot ett gemensamt mål.

Den skicklighet och det engagemang de visat gör att det är med stor glädje vi tilldelar Stefan Emdin och Mari Norgren läkarprogrammets pedagogiska pris för 2001.

Medicinsk-odontologiska fakultetens pedagogiska pris 2001 till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet inom läkarprogrammet tilldelas professor Mari Norgren, institutionen för klinisk mikrobiologi och universitetslektor Stefan Emdin, institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap.

Agneta Bränberg

Agneta Bränberg föddes 1958 och kommer från Skellefteå. Hennes grundutbildning är en högskoleexamen, fysikerprogrammet med inriktning mot elektronik. Sedan 1985 är hon anställd som universitetsadjunkt vid institutionen för tillämpad fysik och elektronik vid Umeå universitet.

Ulf Jonsson

Ulf Jonsson föddes 1950 och kommer från Umeå. Hans grundutbildning var en fil kand med huvudämnen matematik och fysik. Till detta lades en gymnasieläro-utbildning. Sedan 1977 har Ulf Jonsson varit anställd som universitetsadjunkt vid institutionen för tillämpad fysik och elektronik vid Umeå universitet. 1999 tog han en licentiatexamen med en avhandling som har titeln "A dynamic heat capacity spectrometer based on the 3-principle".

Ulf Holmgren

Ulf Holmgren föddes 1952 och kommer från Umeå. Han genomgick sin grundutbildning på Chalmers teknisk högskola och tog en civilingenjörsexamen i teknisk fysik. Efter grundutbildningen har Ulf Holmgren arbetat som gymnasielärare och fick 1993 en tjänst som universitetsadjunkt vid institutionen för tillämpad fysik och elektronik.

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens pedagogiska pris 2001 till lärare med omvittnad pedagogisk skicklighet tilldelas universitetsadjunkterna Agneta Bränberg, Ulf Holmgren och Ulf Jonsson.

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten har i år valt att dela ut sitt pedagogiska pris till ett lärarlag som gjort värdefulla pedagogiska insatser. Priset tilldelas Agneta Bränberg, Ulf Jonsson och Ulf Holmgren, alla verksamma vid institutionen för tillämpad fysik och elektronik. Dessa tre har under årens lopp tagit initiativ till många av de pedagogiska utvecklingsprojekt som bedrivits inom institutionen. De har exempelvis varit centralgestalter vid utvecklingen av två PBL-inriktade kurser som institutionen ger på civilingenjörsprogrammet i teknisk biologi. De har dessutom på ett förtjänstfullt sätt spritt sina ideer utanför den egna institutionen genom att ge seminarier för lärare inom ämnesområdena kemi, biologi samt inom läkarutbildningen. Det senaste projektet som gruppen varit initiativtagare till är det så kallade LOTS-projektet. Projektet innebär i korthet att de studerande under första studieåret på elektroingenjörsprogrammet organiseras i permanenta studiegrupper om sex-åtta studerande. Varje sådan grupp tilldelas en egen handledare (lots) som följer gruppen under hela första året. Pristagarna har utöver deltagande i detta projektet ansvarat för en intern seminarieserie för de lärare som deltar i projektet. Samtliga har under olika perioder haft betydelsefulla funktioner inom grundutbildningen vid institutionen som programansvariga och/eller projektledare. De har vidare aktivt deltagit i kvalitetsarbetet såväl inom den egna institutionen som i fakultetens kvalitetsprojekt.

Kerstin Kolam

Kerstin Kolam föddes 1952 i Gamlakarleby, Finland. Hon kom till Umeå universitet 1973 och avlade en filosofie kandidatexamen 1976 samt doktorsexamen 1987. Avhandlingen bar titeln " Lokala organ i Norden". Hennes forskning har framför allt varit inriktad på nordisk jämförande politik och förvaltning. År 1990 blev Kerstin Kolam universitetslektor i statsvetenskap.

Sedan 1992 har hon, med smärre avbrott, varit studierektor vid institutionen. Hon började samtidigt bygga upp internationaliseringen av grundutbildningen inte bara inom sitt eget ämnesområde utan också för det samhällsvetenskapliga utbildningsområdet i stort. Hennes entusiasm och tålmodiga arbete har inneburit att antalet utbyten av studerande och lärare successivt har kunnat växa och utvecklas. Hon valdes 1996 in i styrelsen för ett EU-finansierat utbildningsnätverk, med det uttalade syftet att förbättra förvaltningsutbildningarna i Europa. Vidare har hon medverkat i tillkomsten av förvaltningsprogram på masternivå vid tre bulgariska universitet och masterutbildning i socialt arbete vid universitetet i Bukarest. Åren 1997-99 var hon huvudkoordinator för ett europeiskt kursutvecklingsprojekt med tolv medverkande universitet från tio länder.

I hela sin verksamhet vid Umeå universitet och vid statsvetenskapliga institutionen har Kerstin Kolam envetet och oförtrutet hävdad universitetets pedagogiska uppdrag. Hon har initierat och utvecklat pedagogiska projekt och på så sätt höjt kvaliteten på undervisningen. Pedagogisk utbildning för lärare och sommaruniversitetet är andra uppgifter som hon helhjärtat engagerat sig i. Hennes breda arbetsinsatser och engagemang i pedagogiska frågor har djupgående betydelse för grundutbildningens kvalitet. Följdriktigt har hon också förärats inträde i Levande Pedagogers Sällskap.

Samhällsvetenskapliga fakultetens pedagogiska pris 2001 till lärare med omvittnad pedagogisk skicklighet tilldelas universitetslektor Kerstin Kolam, institutionen för statsvetenskap.

Kerstin Munck

Kerstin Munck (född 1941) utbildade sig först till ämneslärare i svenska och franska. Hennes intresse för litteraturvetenskap ledde till att hon 1974 disputerade i Lund på avhandlingen Gyllenstens roller.

Därefter arbetade hon under många år som gymnasie-
lärare vid olika skolor i Stockholms län. Under ett par års tid verkade hon även som svensk lektor i Bordeaux, för att sedan komma till Högskolan i Dalarna där hon arbetade som lektor och ämnesansvarig. Under denna period byggde hon i stort sett på egen hand ut ämnet litteraturvetenskap från 10 poäng till 60 poäng. Sedan 1996 är hon anställd som lektor vid Umeå universitet.

Kerstin Munck är sedan länge välkänd och mycket uppskattad för sitt ämneskunnande och sin skicklighet i klassrummet, samt för sitt engagemang i umgänget med studenter. Hennes pedagogiska verksamhet sträcker sig dock över en rad skilda områden, där hennes insatser kanske inte alltid är synliga från studenthåll.

På fakultetsnivå ställer hon sin erfarenhet och tid till förfogande bland annat som ledamot i Fakultetsnämnden för lärarutbildning och i Humanistiska fakultetens grundutbildningskommitté. På institutionsnivå gör hon en ovärderlig insats genom sitt inspirerade arbete med kursutveckling och andra planeringsuppdrag.

Särskilt kännetecknande för Kerstin Munck är hennes stora generositet mot kolleger, inte minst mot nya, oerfarna lärare, som i henne funnit en frivillig och lyhörd mentor. Genom sina breda intressen bedriver hon också en fruktbar ämnesövergripande verksamhet, både formellt och informellt. Kerstin Munck är med detta att betrakta som en komplett pedagog och en i högsta grad värdig mottagare av den humanistiska fakultetens pedagogiska pris 2001.

Humanistiska fakultetens pedagogiska pris 2001 till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet tilldelas universitetslektor Kerstin Munck, institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk.

Ingvar Rönnbäck

Ingvar Rönnbäck föddes 1964 och växte upp i Luleå. I Svenska freds- och skiljedomsföreningen lades grunden för hans verksamhet; att analysera, genomföra och utvärdera pedagogiska satsningar som syftar till fred, respekt för mänskliga rättigheter och bärkraftig utveckling. Han arbetade 1986-87 som skolinformatör för Svenska Freds, innan han 1988 började studera vid Umeå universitet. Sedan 1991 har han varit djupt involverad i utvecklingen av kursverksamheten i freds- och konfliktstudier vid Forum för tvärvetenskap, och har under olika perioder undervisat på nästan samtliga moment i ämnet.

Ingvar antogs 1992 till forskarutbildning vid pedagogiska institutionen, där han utöver sin egen forskning om fredsundervisning har varit inblandad i projekt beställda av bland andra Skolverket och Rädda Barnen.

Ingvars pedagogiska gärning bottnar i ett brinnande engagemang för sitt ämne; ett engagemang som tydligt smittar av sig på hans studenter, och även innebär en ständig strävan att utveckla sitt pedagogiska arbete, kursinnehållet samt undervisnings- och examinationsformer. Genom att stimulera studenternas nyfikenhet, kritiska tänkande och självständiga kunskapssökande visar Ingvar ett starkt engagemang för sina studenter och deras utveckling,. Han visar även lyhördhet, såväl genom att tillvarata studenternas idéer och kritik för att utveckla kursen, som genom att låta kunskap skapas i en öppen och sökande dialog med studenterna.

Umeå studentkår vill med denna utmärkelse premiera Ingvar Rönnbäck för hans utmärkta, engagerade och engagerande pedagogiska insatser.

Umeå studentkårs pedagogiska pris läsåret 2000/2001 till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet tilldelas Ingvar Rönnbäck, universitetsadjunkt vid forum för tvärvetenskap.

Umeå studentkårs pedagogiska pris läsåret 2000/2001 till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet tilldelas universitetsadjunkt Invar Rönnbäck vid forum för tvärvetenskap.

Andrea Amft

Filosofie doktor, forskarassistent Andrea Amft är född i Tyskland år 1967. Till Umeå kom hon 1993 där hon också erlade filosofie magister-examen 1996 med historia som huvudämne. Sin doktorandtjänst fick hon i ämnet samiska och hon disputerade februari 2000 med den första – och mycket uppmärksammade avhandlingen – i det nya ämnet samiska studier; ett ämne som endast finns i Umeå.

Avhandlingen heter " Sápmi i förändringens tid". Den är en studie av svenska samers levnadsvillkor under 1900-talet ur ett genus- och etnicitetsperspektiv, som ger en historisk bakgrund för tre olika samiska bosättningsområden (nordsamiskt, lulesamiskt och sydsamiskt område), samt beskriver de dramatiska förändringarna som har ägt rum under 1900-talet.

Studien visar bland annat på hur svensk enbeteslagstiftning påverkade genusrelationerna inom det samiska samhället. De samiska kvinnorna blev dubbelt underordnade, dels på grund av sitt kön, dels på grund av sin etniska tillhörighet.

Efter avhandlingen arbetar Andrea Amft energiskt vidare med kartläggningen av det samiska samhället med två nya intressanta projekt: " Sápmi i siffror" och " Gemenskap eller utanförskap? En undersökning av jämtlandsamernas sociala, ekonomiska och legala villkor under 1900-talet". I den belyses samernas språkförhållanden, äktenskaps- och migrationsmönster samt ekonomiska, sociala och legala villkor.

Andrea Amft är en nydanande forskare som får priset för sin pionjärinsats, sin teoretiska medvetenhet samt för insatserna gällande spridningen av sina forskningsresultat internationellt. Hon har satt Umeå på kartan inte minst genom sin omfattande forskningsinformation via media.

Umeå kommuns vetenskapliga pris till yngre lovande forskare inom området kultur tilldelas universitetslektor Andrea Amft, institutionen för arkeologi och samiska studier och forskare Stefan Sjöström, institutionen för kultur och medier.

Magnus Johansson

Magnus Johansson föddes 1968 i Borås. Han kom till Umeå 1988 för att studera kemi vid Umeå universitet. Efter avslutad grundutbildning påbörjade han forskarutbildning och avlade doktorsexamen i kemi 1998 vid Umeå universitet. Han flyttade därefter till Belgien under två år där han var verksam vid Joint Research Centre – Institute for Reference Materials and Measurements. År 2000 återvände Johansson till Umeå och erhöll i november samma år en forskarassistenttjänst vid miljökemi, Umeå universitet, där han fortfarande är verksam.

Ett allt större antal kemiska ämnen produceras av människan och sprids ut i miljön. Där påverkar vissa av dessa ämnen växter och djur på ett negativt sätt. Johansson har i sin forskning främst intresserat sig för utveckling av metoder för att bestämma toxiska ämnen i miljön.

Olika former av organiska ämnen och metaller visar stora skillnader i toxicitet och biotillgänglighet. För att relevanta miljöriskbedömningar ska kunna göras måste specieringsanalys tillämpas, där varje förening bestäms selektivt. Johansson har inom detta område bland annat ägnat sig åt speciering av bly och selen i miljöprover.

I doktorsavhandlingen "Hyphenated systems and sample preparation techniques in lead speciation and ultra-trace nickel determination – fundamental studies and applications", belyste han också nödvändigheten av att kunna bestämma allt lägre halter av vissa särskilt toxiska ämnen i miljöprover.

Under senare tid har Johansson intresserat sig för läkemedel och dess förekomst i miljön. Nya analysmetoder har utvecklats för spårning av exempelvis antibiotika i avloppsvatten. Johansson vill i sin forskning bland annat undersöka om det finns risk för utveckling av resistent bakteriestammar i miljön orsakat av den stora användningen och spridningen av dessa ämnen.

Umeå kommuns vetenskapliga pris till yngre lovande forskare inom området miljö tilldelas forskarassistent Magnus Johansson, kemiska institutionen.

Stefan Sjöström

Stefan Sjöström är född och uppvuxen i Holmsund. Efter studier vid universiteten i Umeå och Uppsala, flyttade han 1990 till Linköping för forskarutbildning vid det tvärvetenskapliga tema Kommunikation. Han anställdes efter doktorexamen 1997 som lektor i medie- och kommunikationsvetenskap i Umeå. Sedan 1999 har han en forskartjänst vid Centrum för utbildning och forskning vid Luleå tekniska universitet. Läsåret 01/02 ansvarar han för forskarutbildning och det högre seminariet i medie- och kommunikationsvetenskap vid institutionen för kultur och medier, Umeå universitet.

Genom kombinationen av etnografisk metod och kommunikationsperspektiv, har Sjöström kunnat ge värdefulla bidrag till forskningen om psykiatri. Där har han fokuserat interaktion och maktförhållanden mellan klienter och professionella – men även mellan olika professionella grupper. I sin forskning om psykiatrisk tvångsvård har Sjöström visat hur de rättssäkerhetsgarantier som finns för patienter kan sättas ur spel. I ett senare tvärvetenskapligt projekt har perspektivet vidgats till att beröra flera olika sorters tvångsvård. Med hjälp av begreppet terapeutisk rätt analyseras där de dubbla roller av "vårdare" och "åklagare" som läkare och socialsekreterare får i sådana domstolsförhandlingar.

I en annan studie inom psykiatrins fält analyserar Sjöström vad som händer när allt fler människor med psykiska funktionshinder möter personal i sina hem. I denna nya kommunikationssituation uppstår flera intressanta förändringar i roller och maktförhållanden mellan brukaren och den professionella, något som ännu så länge endast i begränsad utsträckning diskuteras i utbildningar för de personalgrupper som möter psykiskt funktionshindrade i hemliknande miljöer.

Umeå kommuns vetenskapliga pris till yngre lovande forskare inom området kultur tilldelas universitetslektor Andrea Amft, institutionen för arkeologi och samiska studier och forskare Stefan Sjöström, institutionen för kultur och medier.

Umeå universitet
901 87, Umeå
www.umu.se